

FAIR PLAY

Mirta Drokan, prof.

SPORT

- Različite tjelesne aktivnosti u kojima na specifičan način dolaze do izražaja sportaševa teorijska i motorička znanja, motoričke i funkcionalne sposobnosti, osobine i vještine.
- Profesionalni sport
- Amaterski sport
- Rekreativni sport
- Školski sport
- Sport osoba sa invaliditetom.

PODRIJETLO SPORTA

- Antičke olimpijske igre - serija atletskih natjecanja između različitih gradova-država Stare Grčke, počele su 776. g. pr. Kr. u Olimpiji u Grčkoj.
- održavale su se za proslavu pobjede, borbu za vrhovništvo, a grčke državice prekidale su međusobna neprijateljstva za vrijeme trajanja igara (Olimpijsko primirje).
- velik vjerski značaj - održavane su u slavu vrhovnog boga Zeusa kojemu je podignut veličanstveni kip u Olimpiji. Vjerovanja su imala veliku ulogu u postizanju učinka raznih tvari koje su se utrljavale, gutale ili udisale.
- Tjelesne aktivnosti kao što je hrvanje grčko-rimskim stilom bile su izrazito nasilne i ponekad su rezultirale smrću boraca.

MODERNI SPORTOVI

- javljaju se krajem 18. st. i razlikuju se od antičkih igara
- zastupljeni su u cijelome svijetu i svim društvenim skupinama
- kvalitetno su organizirani
- smanjen je element tjelesnog nasilja
- imaju specifičnu društvenu ulogu.

PRIMJERI LOŠEG PONAŠANJA U SPORTU

- svađanje sa sucem, podbadanje protivnika, uvrede upućene igračima ili sucima, provokacije suparničkih navijača, neadekvatni rasporedi utakmica, treniranje u neadekvatnim uvjetima, odbijanje žena u upravama klubova, isključivanje osoba s invaliditetom, manje talentiranih i izrazito talentiranih sportaša.

TJELESNI OBLICI NASILJA

- ozljede na natjecanjima
- sukobi igrača
- pretreniranost
- doping
- sukobi navijača
- urušavanja sportskih objekata.

ZAKON O SPORTU – sport treba biti dostupan svima (dob, spol, rasa, vjera, nacionalnost, društveni položaj, politička i dr. uvjerenja)

- sport uključuje želje i ciljeve, uspjeh i neuspjeh
- 5. listopada 2007. godine osnovan je Hrvatski fair play odbor
- Od 2007. MZOO i AZOO provode mjere i aktivnosti edukacije u borbi protiv nasilja u sportu, na sportskim natjecanjima i izvan njih – AKCIJSKI PLAN

**Zašto FAIR PLAY, a ne
IGRATI POŠTENO?**

Fair play je kompleksan pojam koji uključuje mnogobrojne vrijednosti važne ne samo u sportu već i u svakodnevnom životu: poštovanje, prijateljstvo, zajedništvo, tolerancija, solidarnost, sport bez dopinga, jednakopravnost, poštivanje pravila, briga o drugome, izvrsnost i zadovoljstvo.

FAIR PLAY POVELJA ZA MLADE (MEĐUNARODNI FAIR PLAY ODBOR)

- Fair play je moj jedini put
- Trebam koristiti moje najveće tjelesne, intelektualne i moralne sposobnosti za vrijeme treninga i natjecanja
- Trebam poštivati pisana i nepisana pravila u sportu
- Trebam poštivati moje protivnike na isti način kao što bih i ja osobno želio biti tretiran
- Za vrijeme natjecanja, moj cilj je pobijediti protivnika, a ne ga poniziti
- trebam znati prihvatići znanje i odluke sudaca
- trebam se nositi dostojanstveno i s pobjedom i s porazom
- moja najveća zahvalnost usmjerena je prema mojim roditeljima, učiteljima i trenerima bez kojih ne bih mogao biti ovdje
- spremam sam pomoći nekome ako je to potrebno, iako time riskiram postati pobjednikom
- predstavljam ću moju domovinu s velikim poštovanjem i poniznošću
- volio bih biti primjer mladima u mojoj domovini i mojem sportu

Razvoj fair play pokreta

U temeljnim grčkim etičkim načelima nalazimo poveznice i značaj odgoja u društvu:

Sokrat (469.-399.g.pr.Kr.) – ističe da je smisao čovjekova života u krepotima: umjerenosti, poštivanju zakona, usavršavanju i samosvladavanju – Spoznaj samoga sebe

Platon (427.-347.g.pr.Kr.) – „Da bi netko postao dobar građanin, nužno je da ovlada ljudskim strastima. To se postiže razvojem temeljnih vrlina, a one su: mudrost, hrabrost, umjerenost i pravednost. Moral se usvaja odgojem i življenjem u određenoj sredini“.

